

GELİŞİM ÖDEVLERİ(GÖREVLERİ) Havighurst

Kritik dönem kavramının öneminden hareketle **Havighurst gelişim ödevleri** kavramını geliştirmiştir. Havighurst, bireylerin gelişimlerinin dönemler halinde gerçekleştiğini ve her dönemin kazanılması gereken özelliklerinin bulunduğunu belirtmiştir. Her dönemin gerektirdiği gelişim görevleri kazanılmadığında, bir sonraki dönemde kazandırılmaları zor olur.

Havighurst bireylerin geçirdikleri yaşam dönemleri ile bu dönemlerde yerine getirmeleri zorunlu olan gelişim görevlerini şöyle sıralamıştır:

1. Bebeklik Dönemi (0-2 yaş):

- Yürümeyi öğrenmiş olmak
- Katı yiyecekleri öğrenmiş olmak
- Sosyal çevredeki bireylerle (anne, baba, kardeş) ilişki kurabilmek

İlk sosyal ilişki ve çevreyle iletişim kurulur.

2. Okul Öncesi Dönem/İlk Çocukluk Dönemi(2-6 yaş):

- Tuvalet alışkanlığını öğrenir(2 yaşından itibaren)
- Konuşmayı ve yürümeyi öğrenir.(2. bir dil öğrenebilir 4 yaşından itibaren)
- Cinsiyet farklılıklarını anlamaya başlar.
- Okuma yazmaya hazır duruma gelmelidir.
- Özbakım becerileri kazanır.(giyinmek, yemek yemek)
- Ben merkezci düşünme görülür.
- Doğru ile yanlış ayırt etmeye başlar ve ahlak gelişimi(vicdan) sağlanmış olunmalıdır.

3. Okul Dönemi/Son Çocukluk Dönemi(6-12 yaş):

- Okuma, yazma ve hesaplama ile ilgili beceriyi geliştirir.
- Kendine karşı olumlu tutum geliştirir.
- Cinsiyete uygun rolleri benimseme ve onlarla özdeşleşme.
- Kurallı ve grup oyunları iletişimle birlikte başlar.
- Vicdan ve ahlaki değerler sistemini geliştirir.
- Mantıklı ve somut düşünme becerisi ortaya çıkar.
- Gündelik yaşam için gerekli fiziksel özellikleri kazanma.

4. Ergenlik dönemi(12-18 yaş):

- Her iki cins yaşantılarıyla olumlu ilişkiler geliştirme.
- Kadın ve erkeğe dayalı statüler ve roller gelişir. (**Androjen** kişilik özelliklerine sahip olma)
- Duygusal bağımsızlığa ulaşma.
- Toplumsal görevleri yerine getirebilme ve toplumsal sorumluluklar almaya istekli olma.
- Değişen bedensel özelliklere uyum sağlama
- Mesleğe yönelip, hazırlanmaya başlama
- Evlilik ve aile kurma kavramaya hazırlanma
- Akran gruplarına girme

5. Genç Yetişkinlik Dönemi(18-30 yaş):

- Eş seçmek.
- Bir işe başlama.
- Vatandaşlık sorumluluklarını yerine getirme.(oy kullanma, askerlik vb.)
- Aile kurma, ev idare etme, çocuk yetiştirme
- Evli yaşamayı öğrenme,
- Sosyal gruplara katılma, diğer insanlarla iyi ilişkiler kurma

6. Yetişkinlik/Orta Yaşlılık Dönemi(30-60 yaş):

- Toplumsal sorumluluğa erişmek
- Ekonomik standartlara ulaşma
- Boş zamanlarını değerlendirme(spor, dans, seramik)
- Çocukların iyi yetişkinler olmasına yardımcı olma.
- Fiziksel değişimlere ayak uydurma(menapoz, saç beyazlaması)

7. Yaşlılık Dönemi(60- üstü yaş):

- Azalan fiziksel güce ve bozulan sağlığa uyum sağlama
- Emekliliğe uyum sağlama
- Eş kaybına uyum sağlama
- Kendi yaş grubuna yakınlık(huzurevine gitme isteği)
- Sosyal ve vatandaşlık görevlerini yerine getirmiş olmak
- Fiziksel yaşama düzenini kendine göre ayarlamak.
- Beslenme ve genetik yapıya bağlı olarak yaşlılık psikozunun yaşanması (ihtiyarlık bunaması)